

Achtergrondinfo en theologische notities bij Handelingen 1:1-14, gelezen in de dienst van 15-5-2024

Handelingen is het 2^e boek van schrijver Lucas. Zijn eerste boek is het bijbelboek Lucas, een beschrijving van het leven van Jezus. Handelingen sluit daarop aan met een beschrijving van de eerste decennia ná Jezus leven. Te lezen is hoe de christelijke gemeenschap in Jeruzalem groeit en zich daarna verder verspreid tot aan Rome. Met name Petrus en Paulus worden uitgebreid gevolgd in hoe zij zich inzetten als getuigen van Jezus.

In Handelingen 1 wordt o.a. de Hemelvaart van Jezus beschreven. Centraal daarin staat dat Jezus voortaan weer 'bij God' is. Hij is niet meer als mens op aarde, zoals Hij was tijdens zijn leven. En Hij verschijnt ook niet meer plotseling als mens aan de leerlingen, zoals in de tijd tussen Pasen en Hemelvaart. Daarmee is Jezus niet 'weg', maar wel onzichtbaar voor onze gewone menselijke ogen.

Jezus 'werd omhooggeheven' staat er, vers 9. Jezus stijgt niet zelf op, maar het is God die hem als het ware ophaalt. De wolk waarin Hij wordt opgenomen bevestigt dat. De wolk staat in de bijbel symbool voor Gods aanwezigheid. In het Oude Testament trekt de wolk van Gods aanwezigheid bijvoorbeeld mee met het volk Israël tijdens de uittocht uit Egypte. Wanneer Salomo de tempel voor God heeft gebouwd vult de wolk de tempel na de inwijding (1 Kon. 8:10-11). En ook Lucas heeft eerder over de wolk van God geschreven, in Lucas 9:34-35 spreekt God vanuit een wolk over Jezus: "Dit is mijn Zoon, mijn uitverkorene, luister naar Hem.

In de tijd waarin Handelingen geschreven is was het geloof in een hemelvaart niet ongebruikelijk. Het was gebruikelijk dat van de Romeinse keizers na hun dood werd getuigd dat iemand de ziel van de keizer had zien opstijgen naar de hemel. Dit gaf de keizers een goddelijke status die ook officieel hoorde bij de Romeinse cultus.

Lucas sluit in zijn beschrijving van de hemelvaart in het boek Handelingen bewust Romeinse beelden. (in het evangelie Lucas beschrijft hij de hemelvaart in meer Joodse bewoordingen, Luc. 24:50-53). Door heel het boek Handelingen heen blijkt Jezus een soort concurrent van de keizer te zijn. De keizer die zichzelf 'zoon van God' liet noemen. De keizer die pretendeerde te heersen over de hele wereld. Maar: Jezus is de échte Zoon van God, de échte Koning van de wereld.

In vers 14 worden twee kernwoorden gebruikt die de eerste christelijke gemeente typeren. 'Volharden' (in de NBV'21 vertaald met 'wijden', ze 'wijden' zich aan het gebed) & 'Eensgezind'.

Hier in vers 14 is de gemeente volhardend in gebed. Later in Handelingen zijn ze volhardend in het houden van het onderricht van de apostelen en in het onderhouden van de gemeenschap (Handelingen 2:42 & 46) en de leerlingen volharden in de verkondiging van het woord van God (Handelingen 6:4).

Het 2^e kernwoord is 'eensgezind'. Dit komt ook weer terug in Handelingen 2:1; 4:24; 5:12 en 8:6. De geloven komen eensgezind bij elkaar, bidden eensgezind en luisteren eensgezind naar de verkondiging. Het zijn basis-eigenschappen van een gezonde gemeente om vol te houden (ook als het soms lastig is) in de kern van het geloof en om dat gezamenlijk te doen. In de eerste gemeente zien we dat mooi gebeuren.